

Minister Aktywów Państwowych

BM.I.053.164.2024

IK: 998367

Warszawa, 19 sierpnia 2024 r.

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji K10INT4081, Pana Marka Krzakały, Posła na Sejm RP, w sprawie sytuacji w firmie RAFAKO S.A. oraz w całej branży energetycznej, skierowanej do trzech ministerstw, uprzejmie przekazuję odpowiedź na przedmiotowe wystąpienie w zakresie właściwości Ministra Aktywów Państwowych.

Transformacja energetyki w kierunku nisko- i zeroemisyjności jest priorytetem polskiej gospodarki. Cele stawiane przez Komisję Europejską w zakresie obniżenia emisyjności gospodarki i energetyki stanowią dla Polski wyzwanie. Równoległe z transformacją należy zadbać o zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i akceptowalne ceny dla odbiorców. Niezbędne do tego, oprócz OZE, są stabilne i elastyczne źródła energii. Transformacja jest również wyzwaniem dla przedsiębiorstw energetycznych w zakresie planowania swojego rozwoju i zapewnienia finansowania na inwestycje w obniżenie emisyjności prowadzonej działalności.

Wśród najważniejszych wyzwań należy wskazać następując obszary:

- a) usunięcie barier prawnych dla rozwoju OZE, w szczególności wsparcie rozwoju morskiej energetyki wiatrowej,
- b) rozbudowa systemu elektroenergetycznego, uwzględniająca plany inwestycyjne spółek energetycznych oraz zmianę charakterystyki odbiorów energii (pompy ciepła, elektromobilność, data centers),
- c) zapewnienie stałego finansowania w ramach taryf i odpowiedniego tempa rozwoju sieci dystrybucyjnych, które są obecnie głównym czynnikiem wpływającym na przyłączanie nowych OZE,
- d) w perspektywie do 2030 r. - terminowa realizacja inwestycji w wytwórcze źródła gazowe, które dadzą systemowi elektroenergetycznemu odpowiednią elastyczność i będą eksploatowane do czasu pełnej dekarbonizacji energetyki,
- e) w dłuższej perspektywie (po 2030 r.) - inwestycje w nowe technologie niskoemisyjne, takie jak SMR, czy planowanie budowy kolejnych ESP w Polsce,
- f) akceptowalne społecznie finansowanie inwestycji w niskoemisyjne źródła wytwarzania ciepła systemowego, którego celem będzie modernizacja i odtworzenie istniejącego majątku,
- g) transformacja ciepłownictwa lokalnego.

Proces transformacji sektora energetycznego jest procesem kapitałochłonnym, więc wspierany przez wiele programów z funduszy europejskich i krajowych w ramach pomocy publicznej na podstawie rozporządzenia GBER - rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu ze zmianami (tekst jednolity z dnia 01 lipca 2023 r.). Jednak z pomocy z tych programów nie mogą korzystać przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji w rozumieniu rozporządzenia GBER (art. 1 ust. 4; art. 2 pkt 18).

Dla firm z sektora energetycznego (nie będących w trudnej sytuacji), na realizację projektów inwestycyjnych w ramach transformacji energetycznej, są obecnie dostępne lub są przygotowywane do uruchomienia następujące fundusze/programy:

- Fundusz Modernizacyjny - fundusz dysponujący środkami pochodzącymi ze sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ - obecnie przedsiębiorstwa z sektora korzystają głównie z tego funduszu na rozbudowę sieci dystrybucji energii elektrycznej, wytwarzanie energii w wysokosprawnej kogeneracji, wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii;
- Program „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027” (FEnIKS) - planowane jest uruchomienie naborów na projekty modernizacji sieci ciepłowniczych w efektywnych systemach ciepłowniczych oraz wytwarzanie energii w wysokosprawnej kogeneracji;
- Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności - KPO, w tym planowane dwa duże fundusze pożyczkowe: Fundusz Wsparcia Energetyki oraz Fundusz na rzecz Morskiej Energetyki Wiatrowej;
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (środki krajowe) - planowane jest ponowne uruchomienie programu Energia Plus;
- Programy regionalne 2021-2027 funduszy europejskich, zarządzane przez marszałków województw.

Również Minister Aktywów Państwowych wykonując uprawnienia z akcji spółek z sektora elektroenergetycznego w należyty sposób monitoruje sytuację ekonomiczno-finansową spółek. Decyzje właścicielskie dotyczące podziału zysku i przeznaczenia jego określonej części na wypłatę dywidendy są podejmowane zgodnie z zasadami ładu korporacyjnego przy uwzględnieniu szeregu czynników ekonomicznych oddziaływujących na spółki i ich otoczenie oraz z uwzględnieniem w jakim stopniu zysk jest efektem działań podejmowanych przez spółkę, a w jakim koniunktury rynkowej.

Ponadto na określenie przez Walne Zgromadzenia, które ma decydujący wpływ na wysokość dywidendy, przeznaczenia zysku netto na poszczególne cele, wynika w szczególności z realizowanych planów strategicznych i programów inwestycyjnych, w tym innowacyjnych oraz rozwojowych, jak również innych uwarunkowań stanowiących o zasadności i wysokości dywidendy, w tym zawartych w przepisach Kodeksu Spółek Handlowych.

Należy zauważyć, iż Walne Zgromadzenie może również odstąpić od poboru dywidendy w całości lub w części w uzasadnionym przypadku, w szczególności, gdy organy spółki wnioskuje o przeznaczenie całości lub części zysku netto na kapitał zapasowy ze wskazaniem na konkretne projekty i zadania wynikające z przyjętej przez Radę Nadzorczą strategii rozwoju i przypadające zgodnie z tą strategią na kolejny rok obrotowy.

Decyzje w sprawie dywidendy zawsze podejmowane są po przeprowadzeniu wnikliwych analiz sytuacji poszczególnych spółek, tak aby skutki tych decyzji nie miały wpływu zarówno na możliwości finansowe oraz realizację planów inwestycyjnych.

Niezbędne jest zapewnienie udziału firm polskich i zagranicznych w transformacji energetycznej. Z tego względu strategiczne inwestycje, a dokładnie postępowania przetargowe na wybór Generalnych Wykonawców lub Wykonawców są realizowane w trybie konkurencyjnym w oparciu o Prawo Zamówień Publicznych. Taka formuła przetargowa zapewnia równe szanse dla oferentów zarówno tych krajowych jak i zagranicznych. Dodatkowo należy podkreślić, że w zakresie inwestycji wielkoskalowych, częstym rozwiązaniem jest tworzenie konsorcjów między wykonawcami krajowymi, a wykonawcami zagranicznymi, którzy dostarczają technologię i ich wspólny udział w przetargach. Ponadto należy pamiętać, że nawet jeżeli w ramach przetargu na wybór Generalnego Wykonawcy zostanie wyłoniona firma zagraniczna, to w przypadku inwestycji wielkoskalowych o istotnym udziale prac budowlanych firmy krajowe są zatrudniane jako firmy podwykonawcze.

Niezwykle ważna jest także współpraca z innymi krajami w zakresie wymiany technologii i know-how dotyczących odnawialnych źródeł energii (OZE) oraz efektywności energetycznej. Spółki aktywnie poszukują innowacyjnych rozwiązań technologicznych

zarówno w ramach projektów wewnętrznych, jak i z udziałem partnerów biznesowych oraz środowiska naukowego. Realizują projekty inwestycyjne poprzez współpracę z różnymi partnerami, zarówno krajowymi, jak i międzynarodowymi. W ramach tych projektów korzystają z nowoczesnych technologii i innowacyjnych rozwiązań, które są wynikiem współpracy z dostawcami technologii oraz instytucjami badawczymi.

Reasumując należy wskazać, że transformacja, która obecnie postępuje w sektorze energii i jego otoczeniu, stawia przed przedsiębiorstwami energetycznymi wyzwania, których skala może istotnie wpłynąć na ich przyszłość. Przy zaangażowaniu wszystkich stron objętych tym procesem, Polska jest w stanie sprostać wszystkim trudnym wyzwaniom.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Jacek Bartmiński
podsekretarz stanu
dokument podpisany elektronicznie
998367.3579034.2850248

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów